क्षणितव्यम्,	क्षाणयितव्यम्,	चिक्षणिषितव्यम्,	चङ्क्षणितव्यम्;
क्षणनीयम्,	क्षाणनीयम्,	चिक्षणिषणीयम्,	चङ्क्षणनीयम्;
क्षाण्यम्,	क्षाण्यम्,	चिक्षणिष्यम्,	चङ्क्षण्यम्;
ईषत्क्षणः-दुःक्षणः-सुक्षणः;		—	—
क्षण्यमानः,	क्षाण्यमानः,	चिक्षणिष्यमाणः,	चङ्क्षण्यमानः;
क्षाणः,	क्षाणः,	चिक्षणिषः,	चङ्क्षणः;
क्षणितुम्,	क्षाणयितुम्,	चिक्षणिषितुम्,	चङ्क्षणितुम्;
क्षतिः, [1]क्षन्तिः,	क्षाणना,	चिक्षणिषा,	चङ्क्षणा;
क्षणनम्,	क्षाणनम्,	चिक्षणिषणम्,	चङ्क्षणनम्;
[2]क्षणित्वा-क्षत्वा,	क्षाणयित्वा,	चिक्षणिषित्वा,	चङ्क्षणित्वा;
[3]प्रक्षत्य,	प्रक्षाण्य,	प्रचिक्षणिष्य,	प्रचङ्क्षण्य;
क्षाणम् २,	क्षाणम् २,	चिक्षणिषम् २,	चङ्क्षणम् २;
क्षणित्वा-क्षत्वा २,	क्षाणयित्वा २,	चिक्षणिषित्वा २,	चङ्क्षणित्वा २.

(297) "क्षपि क्षान्त्याम्" (X-चुरादिः-1621. अक. सेट्. उभ.) [अ]

इदित्करणात् णिचो वैकल्पिकत्वम्।

'क्षम्पेः क्षम्पयति क्षान्त्याम्, प्रेरणे क्षपयेदिति।' (श्लो. 136) इति **देवः**।

क्षम्पकः-म्पिका, चिक्षम्पयिषकः-षिका, [4]क्षम्पकः-म्पिका,
चिक्षम्पिषकः-षिका, [5]चाक्षम्पकः-म्पिका;

---

1. 'न क्तिचि दीर्घश्च' (6-4-39) इति दीर्घोऽनुनासिकलोपश्च निषिध्यते। क्तिजन्तोऽयम्। उपदेशे नान्तोऽयं धातुः। लक्षणवशाण्णकार इति **धातुवृत्त्यादौ** व्यक्तम्। अनुस्वारे 'अनुस्वारस्य ययि परसवर्णः' (8-4-58) इति परसवर्णः।
2. '**उदितो** वा' (7-2-56) इति क्त्वायामिड्विकल्पः। इडभावपक्षेऽनुनासिकलोपः।
3. 'वा ल्यपि' (6-4-38) इत्यत्र व्यवस्थितविभाषाश्रयणात् नकारस्य नित्यमनुनासिकलोपः। अनन्तरं तुक्।
4. इदित्करणसामर्थ्याण्णिचो वैकल्पिकत्वम्। तेन, णिजभावपक्षे शुद्धात्, सन्नन्तात् यङन्ताच्च रूपाणि लिखितानि।
5. यङन्तात् 'दीर्घोऽकितः' (7-4-83) इत्यभ्यासस्य दीर्घः।

[अ] '**क्षप** प्रेरणे' इति धातुः चुरादावदन्तेऽस्तीति **देवश्लोकादनुमीयते**। **सिद्धान्तकौमुद्यां** तु न दृश्यते।